

31 -10- 2011

 Nr. 1-12/1033
Jāņa Bogaļevs *J. Bogaļevs*
 (vārds, uzvārds) (paraksts)

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESLIETU MINISTRIJA

 Brīvības bulvārī 36, Rīgā, LV-1536. Tālrunis: 67036801, 67036716, 67036721
 Fakss: 67210823, 67285575; e-pasts: tm.kanceleja@tm.gov.lv

25 -10- 2011

Nr.

1-12/4422

Rīgā

Pēc pievienotā saraksta

Par grozījumiem Zemesgrāmatu likumā

Atbilstoši Zemesgrāmatu likuma 1.pantā noteiktajam, zemesgrāmatās ieraksta nekustamus īpašumus un nostiprina ar tiem saistītas tiesības. Ievērojot minēto, saņemot iestāžu vai amatpersonu nostiprinājuma lūgumus par tiesību nodrošinājumu un aprobežojumu ierakstīšanu, tos atzīmju veidā ierakstīja tikai tajā gadījumā, ja personai uz nekustamo īpašumu bija nostiprinātas īpašuma tiesības. Šādas kārtības pastāvēšana nereti apgrūtināja tiesas nolēmumu, administratīvo aktu, kuri atzīstami par izpildu dokumentiem, izpildi un mantisko jautājumu risināšanu kriminālprocesā. Vienlaikus, pat veicot regulāru pārbaudi par personai, kuras nekustamais īpašums tiktu aprobežots, nostiprinātajām īpašuma tiesībām, nevarēja tikt izslēgta iespējamība, ka minētā persona vienlaicīgi, nostiprinot īpašuma tiesības, atsavina sev piederošu nekustamu īpašumu trešajai personai vai apgrūtinā to ar lietu tiesībām.

Lai rastu risinājumu, Tieslietu ministrija izstrādāja un tieslietu ministrs, ievērojot Saeimas kārtības rullja 95.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktās tiesības, iesniedza priekšlikumus likumprojektam „Grozījumi Zemesgrāmatu likumā”, kuru Saeima 3.lasījumā pieņēma 2011.gada 26.maijā (spēkā no 2011.gada 1.jūlija).

Pieņemot grozījumus, Zemesgrāmatu likums papildināts ar 118.¹pantu un noteic, ka zemesgrāmata personu rādītājā uztur ziņas par personām, attiecībā uz kurām zemesgrāmata nodaļa saņēmusi zvērināta tiesu izpildītāja, maksātspējas procesa administratora, procesa virzītāja vai nodokļu administrācijas (paziņojuma iesniedzēja) paziņojumu par piedziņas atzīmi, ķīlas tiesības atzīmi, maksātspējas atzīmi vai atzīmi, ko ieraksta saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 361.pantu gadījumos, kad personai zemesgrāmatā nav nostiprinātas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu. Spēkā esošais regulējums noteic paziņojuma saturu, tas ir, ka paziņojumā norāda fiziskajai personai — vārdu, uzvārdu, personas kodu, bet juridiskajai personai — nosaukumu un reģistrācijas numuru, dokumenta izdevējiestādi, datumu un numuru, uz kuru paziņojums pamatots. Lai atvieglotu paziņojuma iesniegšanas un apstrādes procesu, netiek izvirzīta prasība paziņojumam pievienot dokumentu, pamatojoties uz ko tas iesniegts, vai tā atvasinājumu. Tāpat, lai atvieglotu un efektīvizētu zemesgrāmata nodaļas un paziņojuma iesniedzēja saziņas iespējas un nekavētu civiltiesisko apgrozību, Zemesgrāmatu likums paredz, ka paziņojumā obligāti norādāms paziņojuma iesniedzējs un viņa elektroniskā pasta adrese, uz kuru turpmāk tiks nosūtīta informācija, ja persona, attiecībā uz kuru paziņojums iesniegts, zemesgrāmata nodaļā iesniegts nostiprinājuma lūgumu īpašuma tiesību nostiprināšanai.

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, Zemesgrāmatu likumā noteikta speciāla kārtība, kādā izskatāms personas, attiecībā uz kuru personu rādītājā ierakstīta informācija par paziņojuma saņemšanu, nostiprinājuma lūgums īpašuma tiesību nostiprināšanai zemesgrāmatā.

Zemesgrāmatu likuma 71.¹pants paredz, ka, saņemot personas, par kuru šā likuma 118.¹pantā noteiktajā kārtībā saņemts paziņojums, nostiprinājuma lūgumu par īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā, zemesgrāmatu nodaļa par to automatizēti informē paziņojuma iesniedzēju. Spēkā esošais tiesiskais regulējums noteic paziņojuma iesniedzējam pienākumu nostiprinājuma lūgumu par atzīmes ierakstīšanu iesniegt tā, lai zemesgrāmatu nodaļa to saņemtu ne vēlāk kā piektajā dienā no automatizētās informācijas nosūtīšanas dienas, tādējādi nodrošinot vienlīdzīgas personas tiesības uz nostiprinājuma lūguma izskatīšanu likumā noteiktajā termiņā. Līdz ar to, paziņojuma iesniedzējs var izvēlēties nostiprinājuma lūguma iesniegšanas formu – iesniegt personiski vai nosūtīt pa pastu, ievērojot pasta sūtījuma piegādāšanas termiņu.

Pieņemtie grozījumi nosaka nostiprinājuma lūguma par īpašuma tiesību nostiprināšanu un nostiprinājuma lūguma par atzīmes ierakstīšanu izskatīšanas kārtību. Nostiprinājuma lūgums par atzīmes ierakstīšanu, kas saņemts ne vēlāk kā piektajā dienā no automatizētās informācijas nosūtīšanas dienas, tiek izskatīts pēc ar īpašuma tiesību iegūšanu saistīto nostiprinājumu lūgumu izskatīšanas. Savukārt, pārējie vienlaikus iesniegtie nostiprinājuma lūgumi izskatāmi pēc nostiprinājuma lūguma par atzīmes ierakstīšanu izskatīšanas, ņemot vērā jau ierakstītās atzīmes sekas. Turklāt, ja nostiprinājuma lūgums par atzīmes ierakstīšanu zemesgrāmatā saņemts vēlāk kā piektajā dienā no automatizētās informācijas nosūtīšanas dienas, to izskata vispārējā kārtībā.

Vienlaikus vēršam uzmanību, ka Zemesgrāmatu likums noteic gadījumus, kādos informācija par saņemto paziņojumu no personu rādītāja dzēšama. Zemesgrāmatu likuma 71.¹panta trešajā daļā noteikts paziņojuma iesniedzēja pienākums nostiprinājuma lūgumā par atzīmes ierakstīšanu norādīt, vai informācija par saņemto paziņojumu dzēšama. Vienlaikus Zemesgrāmatu likuma 118.¹panta trešā daļā paredz, ka informācija par saņemto paziņojumu dzēšama arī uz paziņojuma pamata.

Papildus akcentējam, ka paziņojuma iesniegšanai izvirzīts nosacījums – ja personai zemesgrāmatā nav nostiprinātas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu. Ja personai attiecībā uz kuru pieņemts lēmums, kas ir par pamatu nekustamā īpašuma nodrošinājumam un aprobežojumu ierakstīšanai, īpašuma tiesības jau nostiprinātas, informācija par paziņojuma saņemšanu netiek ierakstīta personu rādītājā. Šādā gadījumā tiesību nodrošinājumu un aprobežojuma ierakstīšana tiek ierosināta atbilstoši Zemesgrāmatu likumā noteiktajai vispārīgai kārtībai, tas ir, iesniedzot nostiprinājuma lūgumu.

Tieslietu ministrija izsaka cerības, ka minētais tiesiskais regulējums nodrošinās efektīvu tiesu nolēmumu un administratīvo iestāžu lēmumu izpildi un aicina informēt par pieņemtiem grozījumiem personas, kurām likumdevējs piešķīris tiesības iesniegt paziņojumus.

Ar cieņu,

valsts sekretāra vietniece
tiesu jautājumos

I. Kalniņa